

SPOLEČNOST
NÁRODNÍHO
MUZEA / z. s.

ZPRÁVY SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA, z. s.

Václavské náměstí 68, 110 00 Praha 1

Praha, ročník 2024

Vážené členky, vážení členové Společnosti Národního muzea,

předkládáme vám roční zprávu o spolkové činnosti Společnosti Národního muzea, která díky velmi obětavé dobrovolnické činnosti v řadě svých sekcích v roce 2024 vskutku vzkvétala, jak je patrné na dalších stránkách tohoto věstníku.

Zvýšení členského příspěvku od roku 2024 nám umožnilo financovat a realizovat řadu projektů. Již od začátku roku 2024 se Společnost Národního muzea angažovala v přípravě náročného restaurování pamětní nápisové desky na Barrandově skále, která zde již od roku 1884 připomíná klíčovou postavu české paleontologie. Její obnovu muzejní Společnost také finančně podpoří. Jsme velice rádi, že projekt vzalo Národní muzeum za svůj a odvedlo zde velký kus práce po všech stránkách. V polovině roku 2025 by měla být nápisová deska z restaurátorské dílny Lukáše Kubíčka opět vrácena na své původní místo, jistě i za všeobecného zájmu široké veřejnosti. Společnost NM ke slavnostnímu představení restaurované desky připravuje několik akcí včetně pamětního tisku.

Finanční prostředky z členských příspěvků také putovaly na adopce hrobů významných vědců, kteří spojili svůj život s Národním muzeem – paleontologa a ředitele geologicko-paleontologických sbírek NM Josefa Kafky (1858–1929) na Vinohradském hřbitově a historika a kustoda numismatických sbírek NM Josefa Smolíka (1832–1915) na Olšanských hřbitovech. V roce 2025 by měla být dokončena jejich poměrně složitá generální oprava.

Snahou Společnosti NM je také pokračovat v úspěšné nakladatelské činnosti. Naší připomínkou nedávného dvouletého výročí narození Bedřicha Smetany se stane nové vydání vzpomínkové knihy vnučky Bedřicha Smetany Běly Čapkové pod názvem „Z jabkenické myslivny“. Kniha bude doplněna bohatou obrazovou přílohou, měly by pro ni vzniknout i zcela nové originální

ilustrace. Finančně bylo také v roce 2024 podpořeno kompletní vydání „Každodenníčku“ Františka Palackého, které odborně garantuje Ústav T. G. Masaryka.

Sbírka na zhotovení bronzové busty Jana Nepomuka hraběte Harracha do Historické budovy Národního muzea v roce 2023 se setkala s mimořádným ohlasem nejen u členů Společnosti NM. Umožnila nám navíc v roce 2024 realizovat ještě jednu Harrachovu bustu (v podobě patinovaného sádrového odlitku), která byla ve spolupráci s městem Jilemnice v prosinci odhalena v budově jilemnického městského úřadu.

Řada sekci Společnosti NM připravila v roce 2024 bohatou nabídku pěkných akcí. Vysokou návštěvnost mají tradičně přednáškové cykly. V této souvislosti evidujeme i zvyšující se zájem o kamerové záznamy odborných přednášek sekcí, které pravidelně zveřejňujeme na YouTube Společnosti NM. Jen nová videa z roku 2024 vykazují téměř 45.000 zhlédnutí. I proto v této činnosti budeme ve spolupráci s NM pokračovat.

Slibně pokračuje zájem Národního muzea spolupracovat se Společností Národního muzea na různých projektech. Přelomová je také dohoda s Národním muzeem o vydávání nových členských legitimací s QR kódem, které budou navázány na online pokladní systém této největší české muzejní instituce. Legitimace tak budou mít delší platnost, samozřejmě s nutností je každoročně uhrazením členského příspěvku na další rok aktivovat. Aktivace bude pak prováděna v systému automaticky po připsání členského příspěvku na účet Společnosti NM. Recipročně i v roce 2025 budeme zajišťovat záchranné nákupy historických a přírodovědných předmětů, které doplní sbírky Národního muzea. Ostatně v závěru roku 2024 jsme pro NM zakoupili antickou terakotovou lampu z 2. – 1. století př. n. l., pocházející z východního Středomoří. Sbírkou Paleontologického oddělení NM doplnila Společnost NM nákupem unikátní kazety „Vzory vrstev zemských od Václava Friče“ z roku 1861, obsahující 41 ukázek.

Velice nás těší zvyšující se zájem o členství ve Společnosti NM. Rovněž máme radost ze vzrůstající snahy široké veřejnosti nám při realizacích společensky prospěšných projektů pomáhat. Každý řádný člen má na tom svůj podíl. Oceňujeme vaši každoroční finanční podporu, mnohdy přesahující i výši běžného příspěvku. Těší nás vaše pravidelné návštěvy programů jednotlivých sekcí, vaše zapojování se do dobrovolnické činnosti a šíření dobrého jména spolku. Vzrůstající prestiž Společnosti NM k nám přivádí další vážné zájemce a rozšiřuje počet námětů nejrůznějších nových prospěšných aktivit, které se díky vašim podnětům snažíme realizovat.

PhDr. Pavel Muchka, předseda

Dne 25. 10. 2024 byla za účasti zástupců Společnosti NM sejmuta nápisová deska z Barrandovy skály. Foto: Jana Bruthansová.

Nápisová deska k počtě J. Barranda z roku 1884 prochází kompletním restaurováním v pražském ateliéru Lukáše Kubička. Foto: Alena Dospěllová.

Hospodaření Společnosti Národního muzea za rok 2023

Pokladna	Kč
Převod zůstatku z r. 2022	1.480,00
Příjmy za r. 2023	59.190,00
Výdaje za r. 2023	58.312,00
Konečný stav	2.358,00
Běžný účet	
Převod zůstatku z r. 2022	280.222,76
Příjmy za r. 2023	616.078,73
Výdaje za r. 2023	749.681,50
Konečný stav	146.619,99
Příjmy celkem – rozpis	
Členské příspěvky (pokladna)	59.190,00
Členské příspěvky na BÚ	249.925,00
Dary (busta Harracha, pamětní desky)	306.963,73
Příjmy celkem	616.078,73
Výdaje celkem – rozpis	
Dohody	50.500,00
Faktury	352.917,50
Poplatky, režie	35.663,00
Odvod daně	10.101,00
Dary	45.000,00
Vratky	5.500,00
Převod na spořicí účet	250.000,00
Celkem za r. 2023	749.681,50

Sestavila: Eva Liberská

Zpráva o činnosti Mineralogické sekce za rok 2024

Mineralogická sekce se v roce 2024 zabývala podobným rozsahem činností jako v uplynulých letech. Dne 10. 2. se uskutečnila v ZŠ Strašnice v Praze 10 velmi pozitivně hodnocená amatérská burza minerálů nalezených jak na lokalitách v ČR, tak na mnoha světových nalezištích. Po celý rok probíhaly naplánované pondělní přednášky a pravidelné nedělní mineralogické besedy. Při nich jsou účastníci seznamováni formou zajímavých prezentací o sbírání minerálů, fotografií z různých sběratelských akcí našich členů u nás i v zahraničí. Také jsou prezentovány nové publikace a informace o přednáškách, výstavách, burzách a dalších akcích. Při těchto besedách je možnost určování přinesených ukázek minerálů pracovníky mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea. Po skončení besed se mohou účastníci zajít podívat do inovovaných sbírek minerálů, meteoritů a vltavínů v nových expozicích v Historické budově Národního muzea.

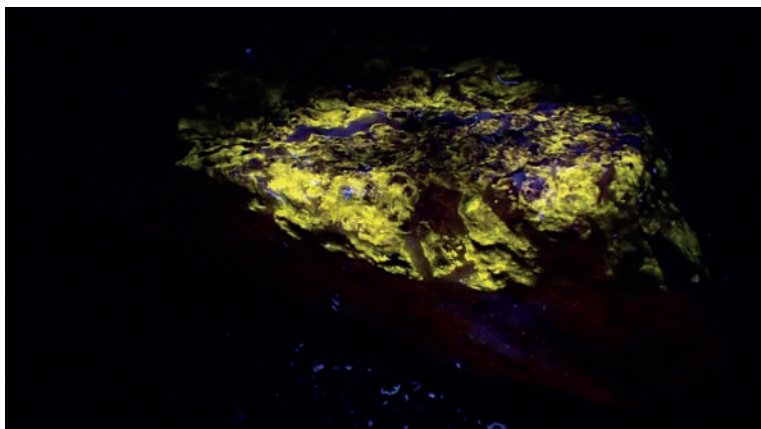
Oblíbená mineralogická exkurze se uskutečnila dne 25. 5. Navštívili jsme lom na alkalické žilce Vysoký kámen u obce Krásno, kde jsme nacházeli krásné beryly, fluority, křemeny, jaspisy, ametysty a autunity, které v UV světle zeleně fluoreskují. Další navštívenou lokalitou byla poněkud hůře přístupná prohlubeň po těžbě cínwolframových rud Hubský peň. Zde se našly docela hezké ukázky kasiteritu, wolframitu, ale i chalkopyritu, malachitu, arzenopyritu, karfolitu a apatitu, který v UV světle krásně žlutě fluoreskuje. Poslední exkurzní lokalitou byla motokrosová dráha u Lokte, kde se vyskytují velké vyrostlice žilců – orthoklasů, tzv. karlovarská dvojčata. Opět byl naším skvělým průvodcem Mgr. Lukáš Zahradníček, F.G.G. z mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea.

Příchod do lomu Vysoký kámen u obce Krásno. Foto: Jiří Čížek.

*Krásný nalezený beryl, apatit a ametyst v lomu Vysoký kámen.
Foto: Jiří Čížek, Lukáš Zahradníček.*

Nalezený apatit v lokalitě Hubský peň, který v UV světle krásně žlutě fluoreskuje. Foto: Jan Kutý.

Hledání tzv. karlovarských dvojčat na motokrosové dráze u Lokte. Foto: Jiří Čížek.

Nalezené ukázky orthoklasů. Foto: Jiří Čížek.

Při besedách v červnu a v prosinci se uskutečnily oblíbené soutěže o nejhodnotnější mineralogický nález členů naší sekce z našich nebo zahraničních lokalit za poslední dva roky. Zejména při druhé soutěži byly k vidění opravdu krásné ukázky nerostů, které si lze prohlédnout na webových stránkách <https://www.mineralog.cz/souteznaalezu/>

V příštím roce má Mineralogická sekce tradičně naplánováno uskutečnit deset nedělních určovacích besed a přibližně osm odborných přednášek s mineralogickou tematikou. Zároveň se připravuje Amatérská burza nerostů v únoru 2025, květnová exkurze na mineralogické lokality a jarní a podzimní soutěž o nejhodnotnější vlastní mineralogický nález.

RNDr. Jiří Čížek, předseda sekce

Zpráva o činnosti Paleontologické sekce za rok 2024

V roce 2024 Paleontologická sekce Společnosti Národního muzea uskutečnila 8 přednášek. Hned na začátku roku 2024 měli zájemci možnost zúčastnit se netradiční exkurze. Celkem 3 skupiny zájemců si v lednu prošly Dinosauria Museum v POP nákupním centru. Jedná se o jedinečné muzeum s kostrami šesti dinosaurů a řadou dalších jiných zajímavých exponátů. Muzeem nás provedl muzejní paleontolog Štěpán Pícha.

*Fotografie z exkurze Paleontologické sekce do Dinosauria Musea.
Foto: Jana Bruthansová.*

Paleontolog Dinosauria Musea hovoří o životě v druhohorách, zatímco Tyrannosaurus požívá postupně členy exkurzní skupiny. Foto: Jana Bruthansová.

Krátce po této akci následovala první přednáška roku 2024. Jan Wagner z Paleontologického oddělení NM přednášel o jeskynních medvědech a jiných velkých savcích z poslední doby ledové. Milan Chroust v břez-

nu hovořil o želvách nalezených na našem území a o jejich nejnovějších výzkumech. V dubnu jsme se přesunuli do našich nejstarších hornin, do proterozoika Českého masivu. Jiří Žák přinesl vzorky hornin, které si posluchači mohli prohlédnout.

*Jiří Žák posluchačům názorně ukazuje vzorky proterozoických hornin Českého masivu.
Foto: Jana Bruthansová.*

Před letními prázdninami představil svou novou knihu popularizující ichnofosilie – zkamenělé stopy Radek Mikuláš. Kniha vydaná nakladatelstvím Academia pod názvem „Zkamenělé stopy živočichů v Čechách a na Moravě“ je doplněná řadou povedených ilustrací Jiřího Svobody, předního českého malíře pravěku.

V září jsme se znovu sešli v přednáškovém sále Historické budovy Národního muzea s Martinou Nohejlovou. Rekordní počet 60 příchozích si vyslechl přednášku o kambrických a ordovických ostnokožcích. Od ostnokožců jsme se v listopadu přesunuli k velmi drobným, ale významným zkamenělinám zvaným chitinozoa. Posluchači si mohli sami udělat vlastní názor, zda to jsou fosilizovaná vajíčka neznámých mnohobuněčných živočichů, nebo jednotlivé jednobuněčné samostatné organismy. Jakub Vodička je zastáncem teorie „vaječné“.

V prosinci nás Lukáš Laibl pozval mezi mláďata různých skupin členovců, hlavně z kambria a ordoviku. Poslední přednáška roku 2024 byla

věnovaná poctě Jiřímu Křížovi. Jiří Kříž, který zemřel na jaře roku 2024, byl přední český paleontolog, odborník na mlže a silurský útvar. Na Jiřího Kříže během večera zavzpomínala řada jeho kolegů z České geologické služby a Národního muzea.

V roce 2025 se můžete těšit na 7 plánovaných přednášek zaměřených na nejstarší suchozemské rostliny, přehled mořské fauny a ekosystémů českého siluru a devonu. Dozvíte se něco o paleontologických nálezech v jeskyních Českého krasu, třetihorních obratlovcích Moravy, ale i o využití počítačové mikrotomografie v paleontologii a vývoji rekonstrukcí prvohorních živočichů.

Společnost Národního muzea iniciovala v roce 2024 opravu desky s nápisem Barrande, která má již 140 let. Národní muzeum dalo desku v říjnu 2024 sejmout a po restaurování v odborné dílně jí bude vrácena původní modrá podkladová barva a pozlacené písmo. O nápisu Barrande a nejen o ní bude v červnu 2025 vyprávět Jan Sklenář.

V září roku 2025 se můžete připojit k exkurzi pořádané Paleontologickou sekcí SNM, která povede z Karlštejna do Srbska přes Malou Ameriku.

Na YouTube kanálu Společnosti Národního muzea jsou díky finanční podpoře NM ke zhlédnutí dvě přednášky z letošního přednáškového cyklu. V klidu domova si tak můžete připomenou přednášku Martiny Nohejlové „Ostnitá krása z kambria a ordoviku ...“, nebo Lukáše Laibla „Vývoj prvohorních členovců“.

<https://www.youtube.com/@spolecnostnarodnihomuzea5503/featured>

Ráda bych Vám připomněla také facebookové stránky Paleontologické sekce SNM, kde kromě pozvánek na naše akce najdete i jiné zajímavé příspěvky zaměřené na paleontologii.

<https://www.facebook.com/groups/329650687587789>

RNDr. Jana Bruthansová, Ph.D., vedoucí sekce

Zpráva o činnosti Antropologické sekce za rok 2024

V roce 2024 Antropologická sekce Společnosti Národního muzea uspořádala 3 exkurze. První se uskutečnila 12. 6. do Hrdličkova muzea člověka Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Zúčastnilo se jí 6 členů sekce a 3 členové výboru Společnosti. Seznámili se zejména s nejnovějšími poznatky evoluce člověka, tamní sbírkou posmrtných masek významných historických osobností, sbírkou staroegyptských mumii, ale i paleopatologickou sbírkou.

Exkurze v Hrdličkově muzeu člověka. Foto: Jan Cvrček.

V Hrdličkově muzeu člověka mj. vždy upoutá návštěvníky sbírka posmrtných masek významných osobností. Foto: Jan Cvrček.

Druhá a třetí exkurze proběhly 22. 8. (zúčastnili se jí 4 členové sekce) a 29. 8. (zúčastnilo se 7 členů sekce a 1 host) na hromadné pohřebišťe pruské armády z počátku sedmileté války (1757) v areálu Břevnovského kláštera. Celkem bylo odkryto archeology Národního památkového ústavu na 1055 koster, objevena byla řada výjimečných archeologických nálezů.

Mgr. Jan Cvrček, Ph.D., vedoucí sekce

Srpnová exkurze Antropologické sekce SNM na pohřebišťe pruské armády z roku 1757 v areálu Břevnovského kláštera. Foto: Jan Cvrček.

Zpráva o činnosti Matice české za rok 2024

Matice česká v roce 2024 uspořádala pro své členy rekordní počet akcí, které se zaměřují na literární a historickou paměť. Roční program zahájila komentovaná prohlídka výstavy „Příběh zámecké knihovny Újezd Svätého Kříže“ v Historické budově Národního muzea, kde nás provedl její hlavní autor Petr Mašek z oddělení zámeckých knihoven Knihovny NM. S velmi dobrým ohlasem se také setkala podrobná dubnová komentovaná prohlídka výstavy „Baroko v Bavorsku a v Čechách“ rovněž v Historické budově NM, a to především zásluhou Jany Kunešové z oddělení starších českých dějin Historického muzea NM, která patřila do jejího autorského týmu. Výstava byla připravena ve spolupráci s Domem bavorských dějin v Řezně, kde měla také premiéru.

Zaběhnutý a členy oblíbený cyklus komentovaných prohlídek pražských kostelů pokračoval v průběhu celého roku 2024. Michal Hladík nás provedl kostelem sv. Jakuba Staršího ve Stodůlkách, jehož současná podoba pochází až z počátku 20. století. Zcela mimořádnou návštěvnost měla prohlídka baziliky Nanebevzetí Panny Marie a přilehlých prostor premonstrátského kláštera na Strahově s Jindřichem Zdíkem Miroslavem Jordánkem, umocněná menším varhanním koncertem. Dále jsme měli možnost seznámit se s bohatou historií kostela sv. Martina ve zdi na Starém Městě, rovněž tak i se dvěma žižkovskými kostely, sv. Anny, kde nás podrobně provedl zdejší kostelník Ladislav Klíma, sv. Prokopa na Sladkovského náměstí, kde se nám věnoval místní farář Vít Uher. Uskutečnila se také prohlídka původně románského kostela sv. Vavřince v Jinonicích, který je spojen s působením obrozenského spisovatele Antonína Jaroslava Puchmajera. Nedaleko vstupu do pražské Stromovky, v Bubenči, jsme navštívili kostel sv. Gotharda, kde dnes působí známý a literárně činný farář Miloš Szabo.

Na konci března jsme podnikli literární putování po stopách Vítězslava Háalka, které jsme zahájili návštěvou gotického kostela sv. Vavřince ve Veliké Vsi. Právě z této vsi pocházeli předkové tohoto slavného básníka a žurnalisty. Příjemnou procházkou jsme došli až do Dolínku, kde se v bývalé hospodě manželům Háalkovým dne 5. dubna 1835 narodil syn Vincenc. Dnes je zde přístupná malá literární expozice, přibližující mimořádné dílo a životní osudy Vítězslava Háalka, kterému nebylo dopřáno se dožít ani čtyřiceti let. V červnu jsme se vydali do Klecan za dalším literátem, Václavem Benešem Třebízským, a to u příležitosti 175 let od jeho narození a 140 let od jeho úmrtí. Navštívili jsme místní faru, v níž se nachází i malá literární expozice,

Interiéry žižkovských kostelů – kostel sv. Anny ve stylu tzv. beuronské secese a kostel sv. Prokopa v novogotickém stylu. Foto: Pavel Muchka.

nedaleký kostel Nanebevzetí Panny Marie a zdejší dva Benešovy pomníky. Výlet jsme s klecanským farářem Pavlem Kunešem a Zdenou Lomovou zakončili prohlídkou výstavy v místním kulturním domě, která vznikla právě při příležitosti spisovatelových výročí. Zářijová prohlídka stálé expozice „Rozečtený svět“ v Muzeu literatury, kterou připravili zaměstnanci Památníku národního písemnictví, vyvolala u účastníků spíše polemiku, jak dnes široké veřejnosti představovat literární díla a jejich autory.

Literární putování po stopách Vítězslava Háška dne 30. března jsme zakončili v jeho rodném domku v Dolínku, kde nám podal výklad Roman Straka.

Foto: Pavel Muchka.

V tzv. kaplance na klecanské faře jsme měli možnost s výkladem Zdeny Lomové navštívit malou literární expozici, připomínající Václava Beneše Třebízského.

Foto: Jiřina Pokorná.

Kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Klecanech nás provedl místní farář Pavel Kuneš, který nám představil i svoji současnou duchovní maliřskou tvorbu.

Foto: Jiřina Pokorná.

Dubnový přednáškový cyklus se zaměřil na osobnost Jana Žižky při příležitosti výročí jeho skonu. Téma cyklu bylo zvoleno zcela příhodně, jak dokazoval opakovaně zaplněný přednáškový sál v Historické budově Národního muzea, rovněž tak téměř třicet tisíc zhlédnutí záznamů z přednášek cyklu na youtube Společnosti Národního muzea. Zahajovací přednášku pronesl Petr Čornej („Jan Žižka známý a neznámý“), na kterého následující týden navázal Robert Novotný („Proměny božího bojovníka. Jan Žižka v historické paměti“), „žičkovský“ cyklus pak zakončil Zdeněk Vybíral přednáškou „Chelčický a Žižka – dvě tváře husitské revoluce“.

Listopadový přednáškový cyklus pod názvem „Umění 19. století a jeho publikum“ odkrýval literární i uměleckohistorická témata, reflektující tehdejší myšlenkový svět české společnosti. Dalibor Dobiáš se věnoval Havlíčkově kritice Tylova „Posledního Čecha“ v kontextu čtyřicátých let 19. století. „Pomník Karolině Světlé. Strategie kanonizace literátky na přelomu 19. a 20. staletí“ byl název následující přednášky Petry Ježkové. Poslední

přednáška cyklu, proslovená Petrem Šámalem, představila s využitím velmi bohaté obrazové dokumentace malířskou a sochařskou výzdobu profánních staveb na přelomu 19. a 20. století, do které byla důmyslně zakomponována i národní témata.

Jarní přednáškový cyklus Matice české pod názvem „Návraty k Janu Žižkovi“ byl zahájen dne 4. dubna přednáškou Petra Čorneje, která měla zcela mimořádnou návštěvnost. Foto: Pavel Muchka.

Byly vypraveny dva autobusové zájezdy, které cíleně směřovaly po stopách rodu Harrachů v Čechách. Na zámku v Jilemnici se nám věnoval Jan Luštinec, který nás mj. provedl výstavou „Ve znamení tří pštrosích per“, seznamující s významnými představiteli rodu Harrachů. Po prohlídce dalších pamětihodností Jilemnice jsme zamířili do Horní Branné, kde jsme navštívili harrachovskou hrobku sv. Kříže a místní zámek s expozicí „Život pod horami“. Druhý „harrachovský“ výlet nás zavedl na Hradecko. Zahájili jsme ho podrobnou prohlídkou novogotického zámku v Hrádku u Nechanic pod vedením jeho kastelána Martina Rejmana. A po procházce zámeckým parkem jsme pokračovali do Stěžer, kde jsme navštívili běžně nepřístupný zámek, spojený s působením první „hospodyňské školy“ v Čechách. Jejího zakladatele Jana Nepomuka Harracha jsme si připomněli také v místním empírovém kostele sv. Marka. Výlet jsme zakončili prohlídkou pozoruhodných kostelů v Libčanech a Kratonohách. Matiční připomínky především Jana Nepomuka Františka Harracha byly završeny v prosinci slavnostním odhalením sádrové patinované kopie jeho busty od Bohumila Kafky v budově Městského úřadu v Jilemnici. Kopii busty připravili studenti ateliéru restaurování Akademie výtvarného umění pod vedením Evy Míčkové. Většinu finančních prostředků spojených s realizací této busty se podařilo zajistit právě díky přebytku z naší veřejné dobročinné sbírky, díky které byla v roce 2023 Harrachova bronzová busta umístěna v Historické budově Národního muzea.

Nově byly na četné žádosti do matičního programu zařazeny letní poznávací exkurze a výlety. Zajímavá byla návštěva protiatomového bunkru Bezovka z let 1950 až 1955, nacházejícího se v podzemí žižkovského vrchu Parukářka. Navštívili jsme také Národní památník na nedalekém vrchu Vítkov, kde nás právě končícími expozicemi Národního muzea provedl Tomáš Kavka z oddělení novodobých českých dějin Historického muzea NM. Netradiční byla prohlídka areálu nejmladšího kláštera v České republice, karmelu sv. Josefa, vystavěného v Drastech u Klecan. Velice působivý je kostel sv. Terezie z Avily, v jehož podzemí jsou umístěny ostatky Marie Elekty, zakladatelky klášterů bosých karmelitek, které sem byly nedávno přeneseny z pražských Hradčan. Rekordní návštěvnost měla prohlídka běžně nepřístupného zámku v Pakoměřicích u Prahy. Interiéry nás provedla a podrobněji seznámila s postupnou obnovou „nosticovského zámečku“ jeho majitelka Lenka Nováčková. Měli jsme také možnost navštívit nedaleký zámek ve Zdíbech, kde nám jeho majitel Jakub Krejcar představil záměr celkové rekonstrukce zámeckého areálu.

V zámeckém parku na Hrádku u Nechanic je umístěna busta Jana Nepomuka Františka hraběte Harracha od Bohumila Kafky. Foto: Pavel Muchka.

Slavnostní odhalení busty Jana Nepomuka Františka hraběte Harracha v zasedací síni Městského úřadu v Jilemnici proběhlo dne 10. prosince. Na fotografii je zachycen Jan Luštinec, emeritní ředitel Krkonošského muzea v Jilemnici, který představil vztah hraběte Harracha k Jilemnici a Krkonoším. Foto: Pavel Muchka.

Významnou událostí roku 2024 byla výstava „Fragmenty paměti“, ukazující mimořádnost pražského svatovítského pokladu. Výstavou nás v drážďanském Lipsiusbau provedl přímo její autor Jiří Fajt, se kterým jsme se zároveň domluvili na pokračování prohlídek uměleckých sbírek v Drážďanech v dalších letech. Ve spolupráci s Galerii hlavního města Prahy se podařilo také pro členy realizovat prohlídky objektů v její správě. V srpnu jsme prošli interiéry zámku v Troji, který nechal vybudovat v letech 1679 až 1685

*Sídlo nakladatelství Jana Laichtera vyprojetoval Jan Kotěra na začátku 20. století. V roce 1937 byla realizována nástavba domu podle projektu Pavla Janáka.
Foto: Pavel Muchka.*

Václav Vojtěch ze Šternberka. A později v říjnu jsme navštívili pozoruhodný gotický Dům U Kamenného zvonu, včetně běžně nepřístupných částí. Realizována byla také prohlídka nedávno rekonstruovaných reprezentativních velkých sálů secesní Fantovy budovy na Hlavním nádraží v Praze.

Matiční program pravidelně doplňují i prezentace nových nakladatelských počinů. V tomto směru bylo zcela mimořádné uvedení knihy „Toužimský & Moravec. Příběh nakladatelství“, připravené Vladimírem Prokopem a Michalem Moravcem. Tématu nakladatelského podnikání se Matice česká věnovala i v rámci prohlídek Laichterova domu na Vinohradech, postaveného v letech 1908 až 1910 podle návrhu Jana Kotěry, kde nás provázel potomek nakladatele Jana Laichtera Štěpán Lars Laichter. Martin Nekola představil členům svoji novou knihu „Metropole české Ameriky“, přibližující život a historii krajanských komunit ve vybraných amerických velkoměstech, sestavenou na základě letitého archivního výzkumu v USA.

*Dne 9. října se uskutečnila prezentace nové knihy pod názvem „Toužimský & Moravec. Příběh nakladatelství“, která podrobně a fundovaně představuje slavné nakladatelství dobrodružné literatury.
Foto: Archiv nakladatelství Toužimský & Moravec.*

*Dne 15. října byl v Historické budově NM uspořádán hojně navštívený písňový recitál pod názvem „Písně pro jeden hlas při kytáře“, který připravil Ondřej Benek a Jan Tuláček. Představil dobově oblíbené písně Františka Maxe Knížete (1784–1840).
Foto: Pavel Muchka.*

Novinkou matičního programu byly v roce 2024 komentované prohlídky významných pražských divadelních scén včetně jejich zázemí. Z důvodu většího zájmu se uskutečnily opakované návštěvy Státní opery, Stavovského a Národního divadla. Zvláště vydařené byly prohlídky tří scén Městských divadel pražských s fundovaným výkladem historika architektury Jakuba Potůčka, se kterým se v roce 2025 budeme setkávat na pražských architektonických procházkách.

V závěru roku se uskutečnily rovněž dva hudební pořady. První v podání Ondřeje Beneka a Jana Tuláčka představil dnes téměř zapomenutou tvorbu Františka Maxe Knížete pod názvem „Písně pro jeden hlas při kytarě“, a to při příležitosti 240. výročí narození tohoto dobově velmi oblíbeného skladatele, jehož tvorbu na kytaru hrál například Karel Hynek Mácha. V rámci druhého koncertu zazněly známé i neznámé vánoční písně v podání Malé české muziky Jiřího Pospíšila pod vedením Jakuba Sršně.

Matiční listy promyšleně doplnily celá „Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum“, která přinesla vybrané příspěvky z mezinárodní vědecké konference pod názvem „Josef Jungmann: Od jazyka k identitě“, konané v roce 2023 rovněž pod matiční záštitou v Národním muzeu, a to příspěvkem Lubomíra Sršně „Památky na Josefa Jungmanna ve sbírkách Národního muzea“. Pokračoval také matiční projekt realizace literárně zaměřených panelů. Ve spolupráci s Václavem Petrbohem z Ústavu pro českou literaturu AV ČR vznikly dva panely. První přibližuje německy píšícího spisovatele Wenzela Karla Ernsta, který se ve vězení, kam byl poslán z politických důvodů, naučil obstojně česky a navázal zde hluboká přátelství s národně orientovanou českou inteligencí. Panel bude umístěn v obci Lipová/Liščí ve Šluknovském výběžku, kde se autor narodil. Druhý panel přibližuje Vojtěcha Rakouse, česko-židovského spisovatele, v jeho rodném Brázdímě u Brandýsa nad Labem.

Na rok 2025 se připravují tradiční přednáškové cykly, literární a historické exkurze a výlety, komentované prohlídky výstav. Budeme se ale především věnovat nakladatelské činnosti, která je hlavním posláním Matice české již od počátků jejího vzniku. Rovněž bude pokračovat péče o hroby osobností, spojených s literaturou nebo Národním muzeem, do níž se nově aktivně zapojilo několik členů.

PhDr. Pavel Muchka, jednatel

Zpráva o činnosti Společnosti Bedřicha Smetany v roce 2024

Rok 2024 byl nejen Rokem české hudby, ale tentokrát především rokem Bedřicha Smetany, neboť jsme slavili 200. výročí jeho narození (a zároveň i 140 let od jeho úmrtí). Není divu, že někteří členové výboru Společnosti B. Smetany byli po celý rok velmi vytíženi smetanovskými aktivitami. Přesto se podařilo připravit cyklus velmi různorodých a zajímavých pořadů.

Zahájil jej 20. února sólovým recitálem sestaveným výhradně ze Smetanových skladeb mladý talentovaný klavírista Pavol Praženica, který již ve Společnosti B. Smetany i ve Smetanově muzeu v minulosti několikrát hrál. Nyní je studentem hudební fakulty AMU a má za sebou řadu úspěchů na mnoha národních i mezinárodních klavírních soutěžích. V loňském roce se stal také vítězem Mezinárodní smetanovské klavírní soutěže v Plzni.

Koncert Pavla Praženici. Foto: Jana Plecítá.

Jako každoročně se 2. března uskutečnilo tradiční pietní setkání na Vyšehradě. I letos tak členky výboru uctily jménem Společnosti B. Smetany Mistrovi památku položením květin na jeho hrob.

Další pořad 16. dubna byl věnován druhému vydání knihy doc. Jiřího Ramby, Dr.Sc. „Osudná hra Bedřicha Smetany“, v níž autor shrnul a doplnil poznatky svého dlouholetého výzkumu týkajícího se příčin Smetanovy hluchoty a nemoci. Vydání své knihy se však již nedožil. O závěrech jeho výzkumů hovořil dlouholetý spolupracovník a přítel doc. Ramby

prof. Stanislav Tůma, který spolu se svou paní knihu připravil k vydání. Přednáška byla početně navštívena a následovala po ní poměrně živá diskuse, do níž se zapojili mj. i někteří renomovaní odborníci, kteří v 80. letech spolupracovali s týmem prof. Emanuela Vlčka na výzkumu exhumovaných Smetanových ostatků.

Po delší odmlce způsobené částečně i covidovou pauzou se do programu Společnosti B. Smetany opět vrátil tradiční koncert posluchačů pěveckého oddělení Pražské konzervatoře. Vzhledem ke smetanovskému jubileu byl celý věnován operní tvorbě Bedřicha Smetany – v podání studentů ze tříd profesorů Zbyňka Brabce, Moniky Brychtové a Jiřího Kotouče zazněly árie a duety z oper „Braniboři v Čechách“, „Prodaná nevěsta“, „Dalibor“, „Hubička“, „Tajemství“ a „Čertova stěna“. Pořadem provázel prof. Zbyněk Brabec.

První pololetí roku 2024 uzavřel 4. června koncert pro Společnost Bedřicha Smetany v rámci celostátního festivalu ZUŠ Open Nadačního fondu Magdaleny Kožené „Všechno nejlepší, milý Bedřichu“. Vybraní žáci základních uměleckých škol z Prahy a z několika dalších měst Středočeského kraje přednesli nejen výběr z klavírních děl B. Smetany, ale i některé jeho komorní a písňové skladby a také několik úprav pro různá komorní uskupení, která v jednotlivých ZUŠ vznikla na míru pro konkrétní instrumentální seskupení.

Druhé pololetí zahájil 22. října komponovaný literárně hudební pořad „Friedrich řečený Bedřich“ nazvaný podle stejnojmenné knihy Mileny Štráfeldové, která byla vydána k letošnímu jubileu. Ukázky z knihy jsme vyslechli v podání autorky a její čtení doplnila vybranými klavírními skladbami B. Smetany Jitka Čechová.

Výjimečný v kontextu programové nabídky Společnosti B. Smetany byl pořad 19. listopadu nazvaný „Hornová pocta Bedřichu Smetanovi“. Ústřední částí bylo provedení čtyř skladeb soudobých autorů Lukáše Hurníka, Zdeňky Košnarové, Jana Kučery a Ondřeje Kukala pro čtyři lesní rohy. Jejich společným jmenovatelem byl kryptogram 1824–1884, tedy roky Smetanova narození a úmrtí proměněné v melodické intervaly, které se staly hlavním hudebním tématem všech těchto skladeb, seskupených poté do jakési čtyřvěté suity pod názvem „Hommage à Smetana“. Vznikly na podnět uměleckého vedoucího Pražského hornového kvarteta Tomáše Čechala, které je také provedlo. Na programu byla dále dochovaná hornová úloha B. Smetany z doby jeho kompozičních studií a úpravy některých jeho skladeb i skladeb dalších českých autorů pro kvartet lesních rohů. Průvodní slovo měli Lukáš Hurník a Tomáš Čechal.

Koncert studentů Pražské konzervatoře. Foto: Hana Ehlová.

ZUŠ Open – Všechno nejlepší, milý Bedřichu. Foto: Sandra Bergmannová.

Milena Štráfěldová, prezentace knihy Friedrich řečený Bedřich. Foto: Hana Ehlová.

Zprávy Společnosti Národního muzea 2024

Hornová pocta Bedřichu Smetanovi. Foto: Hana Ehlová.

Tečkou za letošními pořady byl v pořadí již třetí workshop z klavírního díla B. Smetany. Protentokrát zvolila Jitka Čechová výběr z virtuózních skladeb švédského období – Smetanovu nejrozsáhlejší a nejkomplicovanější klavírní skladbu „Macbeth“ a dále dvě koncertní etudy: „C dur“ z let 1858/59 a gis moll „Na břehu mořském“ z roku 1861. Pořad uvedla stručným úvodem o Smetanově působení v Göteborgu a o jeho tvorbě z těchto let Olga Mojžíšová. Poté Jitka Čechová u jednotlivých skladeb nejprve zajímavě a srozumitelně charakterizovala jednotlivá témata, z nichž jsou vystavěny, i způsoby, jakými s nimi Smetana pracuje, a po tomto stručném rozboru zahrála každou skladbu vcelku. Obecně z jejího výkladu a pohledu pianistky vyplynulo, jak významné a moderní právě tyto skladby jsou nejen v kontextu české, ale i světové klavírní tvorby 19. století.

PhDr. Olga Mojžíšová, Ph.D., výbor Společnosti Bedřicha Smetany

Workshop z klavírního díla Bedřicha Smetany. Foto: Sandra Bergmannová.

Zpráva o činnosti Sekce prehistorie a protohistorie za rok 2024

Hlavním bodem činnosti sekce v roce 2024 zůstalo obligátní dvou denní informační kolokvium „Archeologické výzkumy v Čechách 2023“, pořádané naší sekci společně s Českou archeologickou společností a s organi-

zační podporou Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Akce se odehrála v tradičním dubnovém termínu, tentokrát ve dnech 9. a 10. 4. 2024, opět v Nové budově Národního muzea, ale poprvé v důstojnější a technicky lépe vybavené bývalé Sněmovně lidu. Jako každoročně na ní archeologové i pracovníci z příbuzných oborů z akademických, muzejních i památkových institucí v Čechách předkládali výsledky terénních výzkumů i rozsáhlejších terénních projektů prováděných v uplynulém roce na území Čech. Kolokvium bylo standardně navštíveno zhruba shodně s loňským, za oba dny se jej zúčastnilo minimálně 94 (zapsaných) osob, členů obou společností.

Referáty, jak je při této akci zvykem, byly rozděleny do čtyř půldeních, ale jen do tří tematických bloků (1/ s rozšířeným názvem Polykulturní lokality, průzkumy, metody – 1. půlden, 2/ Pravěk – 2. půlden, 3/ Středověk a novověk – 3. a 4. půlden), které řídili PhDr. Karel Sklenář, DrSc., doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D. a Mgr. Petr Nový. Na programu bylo 38 referátů jednotlivců a výzkumných kolektivů o výsledcích záchranných, předstihových i systematických terénních výzkumů, geofyzikální prospekce, terénních aktivit archeologické památkové péče, spolupráce archeologie a přírodních věd apod. Přednášejících bylo 30 a bylo předneseno na 43 referátů od 76 autorů. Sborník referátů z tohoto kolokvia vyšel pak tiskem v rámci Zpráv České archeologické společnosti jako Supplement 128; obsahuje širší či stručnější výtahy ze všech přednesených i písemně dodaných referátů. Pro zájemce – členy jednotlivé i kolektivní, knihovny a oborové instituce – jej opět jako obvykle distribuuje Česká archeologická společnost – kontakt na webových stránkách www.archeologickaspolecnost.cz. Členové Sekce prehistorie a protohistorie SNM mohou tento sborník získat za režijní cenu.

V prvním dni, tj. 9. 4., Česká archeologická společnost opět za účasti členů obou společností slavnostně předávala Ceny Eduarda Štorcha za popularizaci archeologie. Cena za výkon v uplynulém roce byla přiznána tvůrčímu kolektivu pracovníků Národního pedagogického muzea v Praze (Mgr. Martina Halířová, Ph.D., Mgr. Michaela Vávrová a PhDr. Jaromír Linda, Ph.D.) za přípravu úspěšné výstavy „Pravěk, k tabuli!“, která proběhla v uvedeném muzeu; cenu za celoživotní literární a mediální činnost na poli popularizace archeologie pak získal předseda pobočky ČAS pro Moravu a Slezsko a redaktor Archeologie Moravy a Slezska pan Dalibor Kolbinger. Jmenovaným byly slavnostně předány diplomy.

PhDr. Karel Sklenář, DrSc., vedoucí sekce

Zpráva o činnosti Společnosti Ignáce Borna za rok 2024

Společnost Ignáce Borna bohužel neuskutečnila ani v roce 2024 žádnou akci, a to z důvodu vyčerpání pracovními úkoly v Oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea, které předseda sekce vede.

Mgr. Radim Němeček, předseda sekce

Zpráva o činnosti Společnosti přátel starověkých civilizací za rok 2024

Podobně jako v předchozích letech se i v roce 2024 aktivita Společnosti přátel starověkých civilizací tradičně soustředila především na organizaci a realizaci dvou přednáškových cyklů. Jarní cyklus nesl název „Fragmenty starých světů“. Tyto staré světy jsou dnes zastřeny rouškou staletí či tisíciletí. Právě tato časová propast stojí v cestě touze současného člověka poznat život jeho předků. Archeologie se však pokouší překlenout tuto propast studiem předmětů a objektů hmotné kultury, které přečkaly do dnešních dnů povětšinou ukryty v zemi nebo pod vodou a unikly tak zkáze a soustavnému hlodání zubu času. Minulost je tudíž často nalézána v množství roztroušených útržků, které ale i tak vypovídají o různých aspektech života dávných lidí. Na některé z těchto fragmentů se přednášky tohoto cyklu zaměřily. První přednáška (úterý 5. 3. 2024) proslovená Pavlem Titzem (Národní muzeum) byla nazvána „Nejčerstvější objevy v antickém světě. Co se v klasické archeologii přihodilo za posledních pár let?“. Informovala o nepolevující terénní práci archeologů ve Středomoří a posluchače zavedla do různých koutů i časových rovin antického světa. O týden později (úterý 12. 3. 2024) Juraj Kucharík (Slovenské národní muzeum) vystoupil s přednáškou „Římané a Slovensko“, která posluchače zaujala jak nečekaným bohatstvím antického dědictví Slovenska, tak geografickou a kulturní blízkostí diskutovaného území. Přednášející jako jeden z autorů nedávné velkolepé výstavy Slovenského národního muzea o Římanech na Slovensku se věnoval dokladům vztahu slovenského území k římské říši, který dokládá velké množství archeologických lokalit, a ještě větší množství nálezů, z nichž mnohé jsou skutečně mimořádné.

Velké pozornosti posluchačů se těšila přednáška Radomíra Tichého (Univerzita Hradec Králové) s názvem „Expedice Monoxylon na vlnách Středomoří. Experiment v archeologii počátků námořní plavby“ (úterý 19. 3. 2024). Autor přednášky ve snaze přiblížit se dobám, kdy se lidé poprvé vy-

Z přednášky slovenského archeologa Juraje Kucharíka. Foto: Pavel Titz.

pravili na mořskou hladinu dělicí východní Středomoří od Evropy, a dozvědět se více o počátcích mořeplavby v tomto prostředí, uspořádal již čtyři experimentální plavby na monoxylech – z jednoho kmene dlabaných člunech. Svě zkušenosti, fotografie a videa prezentoval spolu s archeologickými prameny a posluchače doslova vtáhl do období neolitu mezi dávné odvážlivce a pokušitele Poseidóna.

Velký zájem posluchačů vzbudilo vyprávění Radomíra Tichého o jeho středomořských plavbách na monoxylu. Foto: Pavel Titz.

Experimentální plavby monoxylem Radomíra Tichého slouží především k testování archeologických hypotéz. Foto: Pavel Titz.

Poslední jarní přednášku s názvem „Člověk a kůň – kůň a člověk. Archeologie našeho vzájemného soužití“ přednesla v úterý 26. 3. 2024 Věra Klontza-Jaklová (Masarykova univerzita). Z archeologického úhlu pohledu se v ní zamýšlela nad tím, jak by vypadala lidská společnost bez domestikovaných zvířat a jak by bez nich v minulosti asi fungovala. Jaký by byl život lidí bez koní? V pestrém archeologickém materiálu našla četné doklady přítomnosti koní (součásti koňských strojů a vozů, jejich vyobrazení, ale také kosterní ostatky samotných koní). To vše vypovídá o způsobu jejich využití a zapojení do vývoje lidské společnosti.

Podzimní cyklus přednášek byl koncipován značně odlišně od tradičního formátu. Jindy běžná tematická pestrost byla tentokrát omezena s cílem prezentovat jeden konkrétní výzkumný projekt, který se na konci roku 2023 zhmotnil v reprezentativní publikaci s názvem „Ad unicum. Antika. Antické památky v mobiliárních fondech ve správě NPÚ“. Cyklus přednášek nazvaný „Ad unicum – výprava za jedinečností“ tentokrát nezavedl posluchače do různých koutů antického Středomoří, ale nabídl procházku po hradech a zámcích naší vlasti, kde jsou ve sbírkách Národního památkového ústavu přechovávány předměty antické provenience. S úvodní přednáškou vystoupili v úterý 5. 11. 2024 Alena Pukanczová a Jan Jílek z Masarykovy univerzity. Titul „Ad unicum a malý objev velké záhady,

Přednáška Věry Klontza-Jaklové o roli koní v lidských dějinách neopomenula antické Řecko. Foto: Pavel Titz.

Věra Klontza-Jaklová prezentuje svůj výzkum řeckých váz ve sbírkách Národního památkového ústavu (projekt AD UNICUM – ANTIKA). Foto: Pavel Titz.

antický šperk a další kovové předměty“ odhalil plánovanou strukturu celého cyklu, který prezentoval vesměs dle užitého materiálu uspořádané kapitoly zmíněné publikace a jako novinku také sloučení více mluvčích do jednoho večera. Tentokrát tedy byla řeč především o antických artefak-

tech zhotovených z kovů. Následující týden (úterý 12. 11. 2024) v přednášce s názvem „Umění raných řeckých hrnčičů a co je zač ta lychnologie“ nejprve promluvil Pavel Titz (Národní muzeum) o lychnologii jako disciplíně zkoumající historická svítidla – konkrétně tedy o antických, olejem plněných lampičkách a jejich významu v životě antického člověka i společnosti. Věra Klontza-Jaklová pak prezentovala studovaný soubor starší řecké keramiky spadající do období od doby bronzové po řeckou dobu archaickou.

Následující týden (úterý 19. 11. 2024) přednáška nazvaná „Chrám (ne)uvezeš, malovanou řeckou vázu a antické sklo ano“ dala prostor Elišce Petřekové (Národní památkový ústav) představit zajímavý soubor novověkých suvenýrů a studijních materiálů v různých materiálech, které upomínají na konkrétní antické lokality a památky v podobě jejich transportu schopných zmenšenin. Helena Svobodová (Národní muzeum) poté posluchačům přiblížila další dvě skupiny artefaktů ve sbírkách NPÚ, a sice skleněné nádoby a pěkný soubor červenofigurové keramiky z řeckého kulturního prostředí, věnovala se při tom i detailům výrobní technologie.

V poslední přednášce nazvané „Jedinečná keramika Etrusků, nádoby a figury z kovu, řezané kameny a hliněné předměty“ (úterý 26. 11. 2024) vystoupili hned tři řečníci z kolektivu autorů. Marína Zubajová (Masarykova univerzita) posluchačům poutavě přiblížila několik typů etruské keramiky i specifika etruskologických terénních výzkumů, Stanislava Kučová (Národní památkový ústav) hovořila o antických řezaných kamenech (gemách)

Na antiku odkazující cestovatelské suvenýry představila Eliška Petřeková (projekt AD UNICUM – ANTIKA). Foto: Pavel Titz.

a jejich významu v antice i pozdějších evropských dějinách a Jiří Musil (Národní muzeum) se věnoval římské užitkové keramice, koroplastice a drobnému umění antiky, které jsou v kontextu celého souboru přechovávaného v NPÚ vskutku raritní.

Malovanou řeckou keramiku ve sbírkách NPÚ komentovala Helena Svobodová (projekt AD UNICUM – ANTIKA). Foto: Pavel Titz.

Marína Zubajová při přiblížení etruské (nejen) materiální kultury (projekt AD UNICUM – ANTIKA). Foto: Pavel Titz.

Římskou luxusní i užitkovou keramiku včetně výrobních postupů posluchačům prezentoval Jiří Musil (projekt AD UNICUM – ANTIKA). Foto: Pavel Titz.

Téma antických předmětů ve sbírkách Národního památkového ústavu přilákalo potěšující množství posluchačů. Foto: Pavel Titz.

Počtení návštěvníci přednášek a členové Společnosti přátel starověkých civilizací byli v závěru roku (4. 12. 2024) „odměněni“ ještě jednou, mimořádnou akcí. Tou byla přednáška „Kráska z Kladiny“ archeologů Terezy Joškové a Jana Jílka z Východočeského muzea v Pardubicích. Vystoupení prezentovalo (mj. prostřednictvím důkladné kopie) jednak mimořádný objev bronzového vědra z pozdní doby bronzové u obce Kladina na Pardubicku spolu se všemi představitelnými analytickými výsledky, ale také nabídlo ochutnávku moderním a vědeckým způsobem „rekonstruovaného“ žitného piva s názvem „Sluneční bárka“, jehož někdejší přítomnost ve vědru se podařilo vědecky doložit a složení prozkoumat.

Mimo tradiční přednášky proběhla na jaře (25. 4. 2024) opětná odborná exkurze do jedinečné expozice antického sochařství v Drážďanech. Účastníci opět zcela naplněného autobusového zájezdu absolvovali ve dvou skupinách komentovanou prohlídku jedné z nejvýznamnějších sbírek antického sochařství v Evropě pod vedením Pavla Titze a následně měli možnost si individuálně užít malířských a jiných sbírek v drážďanském Zwingeru i Drážďan samotných.

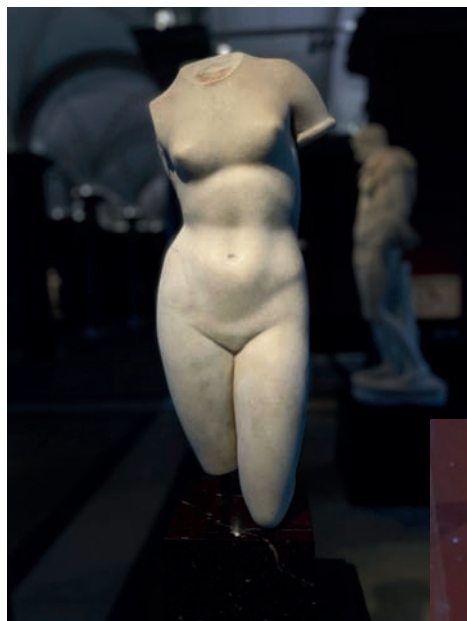
Odměnou věrným posluchačům se stala bonusová prezentace bronzového vědra z Kladiny na Pardubicku v podání Terezy Joškové a Jana Jílka, jejíž součástí byla také následná ochutnávka prosného „piva“, které bylo analyticky v nádobě detekováno a moderně reprodukováno. Foto: Pavel Titz.

*Vědro z Kladiny a avizovaná
ochutnávka jeho někdejšího
obsahu vzbudily patřičný
návštěvnický ohlas.
Foto: Pavel Titz.*

*Antické sochy půvabně doplňují
i obrazárnu drážďanského Zwin-
geru (opilý Silén). Foto: Pavel Titz.*

Sbírka antického sochařství v Drážďanech patří k nejvýznamnějším svého druhu v Evropě (torzo Venuše). Foto: Pavel Titz.

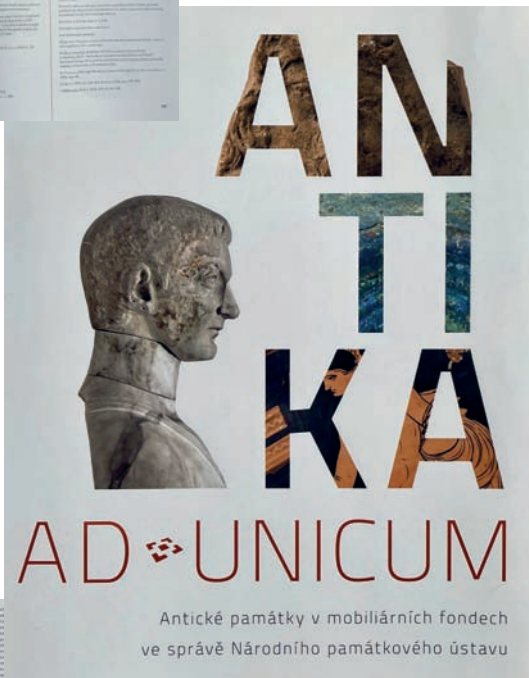
Drážďanskou sbírku antického sochařství tu a tam zpestřují další artefakty (terakotové figurky žen). Foto: Pavel Titz.

Pořadatelé všech výše zmíněných akcí Společnosti přátel starověkých civilizací (Helena Svobodová a Pavel Titz) by zde chtěli využít příležitosti a všem návštěvníkům těchto akcí poděkovat za vytrvalou přízeň, příjemnou atmosféru během našich setkávání a také za nezištnou pomoc při jejich realizaci, která je s ohledem na početnou návštěvnost obzvláště vítaná. Moc se všichni těšíme na pokračování těchto aktivit.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D. a PhDr. Helena Svobodová, Ph.D., výbor Společnosti přátel starověkých civilizací

V roce 2024 zakoupila Společnost Národního muzea ze soukromé sbírky lampičku, která bude darována do antické sbírky Národního muzea. Jde o předmět o rozměrech 5,5 x 6,5 x 10 cm, vyrobený na hrnčířském kruhu ve východním Středomoří během 2.–1. století př. n. l., který naplněný olivovým olejem sloužil ke svícení, většinou v interiérech. Lampa sice není intaktní – menší část hořáku schází – ale i tak je pěkným reprezentantem svítidel předřímského období, kterých ve sbírce Národního muzea mnoho není. Foto: Pavel Titz.

Jako výstup badatelského projektu řešeného v Národním památkovém ústavu spatřila v závěru roku 2023 světlo světa publikace „Ad unicum. Antika. Antické památky v mobiliárních fondech ve správě Národního památkového ústavu“ editorek Stanislavy Kučové a Šárky Radostové. Nové poznatky o donedávna i odborné veřejnosti většinou neznámých antických předmětech ve sbírkách NPÚ přiblížili v podzimním přednáškovém cyklu Společnosti přátel starověkých civilizací četní autoři této reprezentativní publikace. Foto: Pavel Titz.

Jak zaplatit členský příspěvek na rok 2025?

Členské příspěvky na rok 2025 jsou opět ve výši **650,- Kč pro pracující**, ve výši **450,- Kč pro studenty a seniory**. **Upozorňujeme na možnost současného členství ve více sekcích SNM při platbě jednoho poplatku. Jejich platba je možná:**

1. **Preferovanou variantou** je bezhotovostní převod z účtu na účet SNM u České spořitelny. **Číslo účtu: 1923046319/0800, pro správnou identifikaci platby je nutné uvádět jako variabilní symbol členské číslo, které naleznete na členské legitimaci Společnosti Národního muzea.**
2. Je možný i způsob platby v hotovosti přímo u zástupců sekcí SNM. **Člen následně obdrží originál příjmového dokladu.**
3. Pokud nemáte ani jednu z výše uvedených možností, stále zbývá platba poštovní poukázkou A na **číslo účtu 1923046319/0800, variabilní symbol je opět číslo uvedené na členské legitimaci SNM.**

Dobrovolná výše členského příspěvku nad uvedenou minimální hranici bude přijata s povděkem. Pokud je jakákoliv nejasnost ve výše uvedeném návodu ke způsobu placení příspěvku, obraťte se o pomoc k zástupcům sekcí nebo na vedení Společnosti Národního muzea.

Úřední hodiny pro členy Společnosti Národního muzea jsou každou první středu v měsíci od 14 do 16.30 hod. v prvním patře Nové budovy Národního muzea, Vinohradská 1, Praha 1 (vstup je přes zaměstnaneckou vrátnici). V červenci a srpnu se úřední hodiny nekonají.

!!!Po obdržení platby na rok 2025 Společnost Národního muzea vystaví novou členskou legitimaci s platností na deset let, která je opatřena z druhé strany QR kódem člena. Ten bude na příslušný rok aktivní, pokud člen včas uhradí roční příspěvek v uvedené výši. Pokud k platbě do předem stanoveného data v kalendářním roce (konec února) nedojde, legitimace člena SNM přestane být platná.

Členské legitimace vystavené na rok 2024 jsou v platnosti do 28. 2. 2025. Nová členská legitimace bude zasílána členům poštou nebo předána osobně po předchozí domluvě, ale vždy až po uhrazení členského příspěvku na rok 2025.

Seznam členských výhod

Členové Společnosti Národního muzea, z. s., vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice mají nárok i na slevy v některých pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení členské legitimace Společnosti Národního muzea.

Nakladatelství ARGO

poskytuje slevu 20 % na knihy v sídle nakladatelství

Milíčova 13, Praha 3

tel. 222 781 601

e-mail: argo@argo.cz, www.argo.cz

Prodejní doba: 9–16 hod.

Požadovaný titul je třeba si předem telefonicky zamluvit z důvodu malé skladové kapacity v sídle nakladatelství.

Nakladatelství Granit

poskytuje slevu 20 % ve svém sídle

Novorossijská 16, Praha 10

tel. 214 214 845

e-mail: obchod@granit-publishing.cz, www.granit-publishing.cz

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 % ve Vinohradském knihkupectví
nám. Jiřího z Poděbrad 1424/5, Praha 2

tel. 734 751 300

e-mail: knihkupectvi@nlm.cz, www.nlm.cz

Prodejní doba: po–pá 9–18.30 hod., so 10–13 hod.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 20 % ve svém sídle

Neklanova 109/27, Praha 2

tel. 252 541 632, 776 608 919

e-mail: libri@libri.cz, www.libri.cz

Prodejní doba: po, út, čt 9–15 hod., st 9–16.30 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na veškerou produkci

Jungmannova 22/9, Praha 1 – Nové Město

tel. 224 947 505, 739 244 656

e-mail: kalich@ekalich.cz, www.ekalich.cz

Prodejní doba: po–pá 10–18 hod.

Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci

Prodejna Jindřišská 973/30, Praha 1 – Nové Město

tel. 224 213 415

e-mail: knpraha@portal.cz, www.portal.cz

Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.

Prodejna Klappkova 1867/2, Praha 8 – Kobylisy,

tel. 283 028 203, e-mail: knklappkova@portal.cz

Prodejní doba: po–pá 10–17 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na produkci
Celetná 18, Praha 1 – Staré Město
tel. 224 491 448, 224 491 552

email: knihkupectvi@ruk.cuni.cz, www.knihkupectvikarolinum.cz

Na e-shopu knihkupectví je možné získat 15 % slevu na produkci nakladatelství Karolinum a 10 % slevu na produkci ostatních nakladatelství. Prodejní doba: po–pá 9–19 hod., so–ne 11–18 hod.

Nakladatelství Olympia

Kartouzská 200/4, Praha 5
tel: 602 394 610, 602 379 605

e-mail: khejna@iolympia.cz, olysklad@volny.cz, www.iolympia.cz

Prodejní doba: po–pá 9–15.30 hod.

Slevový kód pro členy: MC2018

(platí pro emailové objednávky a internetový obchod)

Poskytuje slevu 35 % na veškerou produkci nakladatelství kromě titulů, které jsou ve výprodeji nebo titulů, které pouze distribuuje. Pokud budete osobně nakupovat v sídle nakladatelství, je třeba předložit členskou legimitaci, následně Vám bude poskytnuta 35 % sleva.

ZPRÁVY SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA – ročník 2024. Pro své členy a příznivce vydala v únoru 2024 Společnost Národního muzea, z. s.

K vydání připravili *Pavel Muchka a Blanka Šreinová*.